

міжн.наук.-практ.конф., 2 червня 2009 р.: матеріали конф. К.:Київ ЦНТЭИ, 2009.-С.75-79.

Ільканич В.Ю., Яковина В.С.,
Національний університет "Львівська політехніка"
Ільканич К.І.,
Львівський інститут економіки і туризму

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ONIF ДЛЯ СТВОРЕННЯ ВІДЕО-ЛЕКЦІЙ У ВНС ЛП

© Ільканич В.Ю., Яковина В.С., Ільканич К.І., 2010

В роботі проведено аналіз та порівняння засобів для наповнення важливої складової інформаційного поля електронної дисципліни – відео-лекцій. Показано переваги комунікаційної он-лайн системи ONIF над популярним засобом спілкування Skype.

Ключові слова: електронна дисципліна, відео-лекція, спільна робота.

The analysis and comparison of tools for creating an important part of electronic course, viz. video-lectures have been carried out at present work. The advantages of on-line communication system ONIF with respect to Skype system have been demonstrated.

Keywords: electronic course, video-lecture, common activity.

Вступ. Світовий процес переходу від індустріального до інформаційного суспільства вимагає суттєвих змін у реформуванні освіти, яка, на основі нових прогресивних концепцій, технологій та науково-методичних досягнень, повинна надати умови для реалізації прав на освіту кожній людині. У сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень освіти значною мірою залежатиме від результативності запровадження технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання [1, 2].

Проблеми сучасної освіти хвилюють усе наше суспільство. Це зумовлено не лише потребою суттєвої модернізації галузі, а й різновекторністю бачення, оцінками стану освіти й підходами до її якісного вдосконалення. Суспільство і держава прагне зберегти і розвинути усе краще, виходячи з загальних соціально-економічних та політичних тенденцій, що визначатимуть ближчу і віддалену перспективу нашого суспільного поступу. Його шлях визначено Національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті [3] та Державною національною програмою "Освіта" [4], котрі окреслюють напрями

подальшого розвитку освіти впродовж 25 років – тобто на час природної зміни поколінь. Основна мета реформування – якість освіти. Вона розглядається у взаємозв'язку з забезпеченням її доступності та ефективності.

Світовий процес переходу від індустріального до інформаційного суспільства вимагає суттєвих змін у реформуванні освіти, яка на основі нових прогресивних концепцій, технологій та науково-методичних досягнень повинна надати умови для реалізації прав на освіту кожній людині. У цьому процесі система дистанційного навчання займає все більш зростаючу роль, оскільки вона дозволяє:

- створювати найзручніші умови для засвоєння матеріалу протягом 24 годин на добу впродовж усього тижня (принцип 7×24);
- змінювати роль викладача на помічника, наставника, і що саме головне – того викладача, якого обирає сам студент;
- реалізувати безперервну освіту, підвищувати свою кваліфікацію, здобувати іншу освіту, тощо.

Тріада "доступність-якість-ефективність" визначає основні складники удосконаленої освіти [2]. Якісна освіта в сучасному розумінні має задовольнити ті вимоги, які ставить до кожної особи швидко змінюване суспільство. За таких умов пріоритет створює увага до навчального змісту і методик, що формують світогляд, цінності культури, вміння самостійно вчитись, критично мислити, користуватись комп'ютером, здатність до самопізнання та самореалізації особистості в різних видах творчої діяльності, вміння і навички, необхідні для життєвого і професійного вибору [1–4].

Сучасні навчальні електронні дисципліни можна розбити на декілька інформаційних полів [5]. В сучасних умовах Інтернет ресурси широко використовуються для пошуку необхідної інформації. Кількість електронних бібліотек для вільного доступу до навчальної, технічної літератури росте з кожним днем. Багато відомих наукових журналів, та більшість сучасних підручників видаються в електронному вигляді. Крім того, дуже ефективним є ще один рівень інформаційного поля навчальної дисципліни – відео- чи on-line лекції [5].

Серед засобів та інструментів, що дозволяють створювати он-лайн лекції можна відзначити популярну комунікаційну систему Skype [6], основним призначенням якої, однак, є комунікації, а не групова робота чи навчання. В якості засобу, основне призначення якого полягає в груповій роботі та організації ефективних засобів навчання, в цій роботі розглядатиметься комунікаційна он-лайн система ONIF [7]. Таким чином, метою цієї роботи є аналіз ефективності використання системи ONIF в якості засобу створення

відео-лекцій та порівняння його функціональних можливостей із системою Skype.

Аналіз засобів комунікаційної он-лайн системи ONIF. Серед існуючих аналогів особливе значення мають он-лайн технології, які пропонують розробники проекту ONIF, котрий дає можливість проводити дистанційне заняття будь-якої форми, адже тут реалізовані такі види діалогу:

- чат;
- відео розмова;
- презентація документів будь-якого формату з можливістю візуального виділення фрагментів (спільної роботи) в он-лайн режимі (рис. 1).

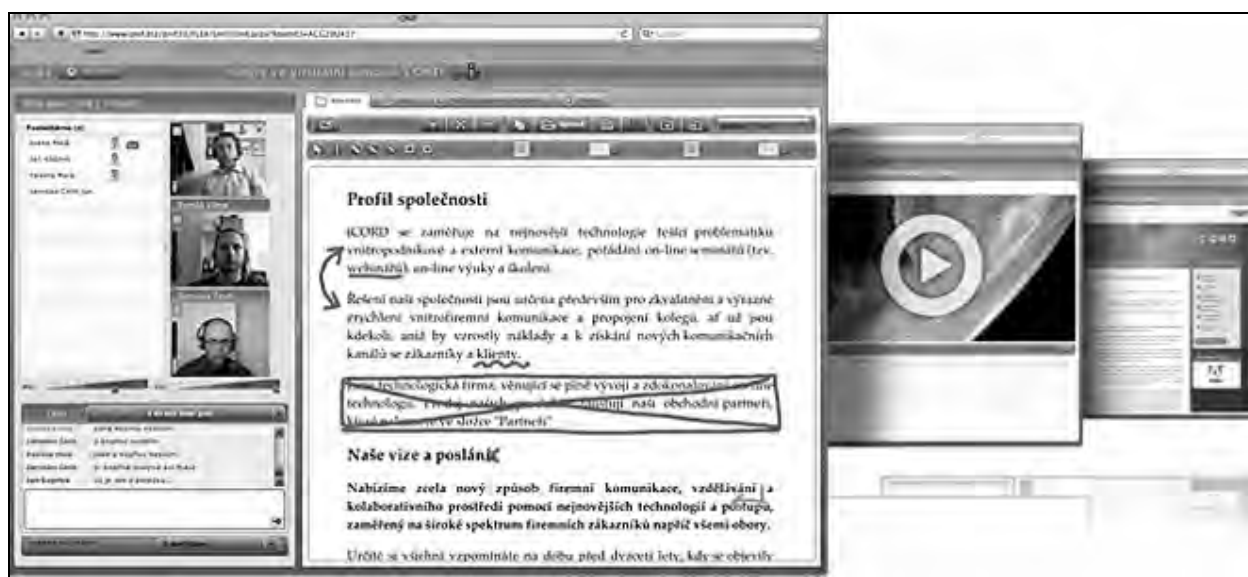

Рис. 1. Презентація документів з можливістю спільної роботи в режимі on-line.

Система розроблена у вигляді десктопової та веб-версії, що дозволяє без зайвих зусиль використати її в будь-який час.

Також слід зазначити про існуючий додаток системи ONIF для навчання та тренування OLE. Система OLE є частиною системи ONIF і призначена для навчання та підготовки в університетах та інших освітніх установах. У порівнянні з ONIF, OLE не має зв'язку між окремими віртуальними класами.

Система ONIF дозволяє використовувати будь-який комп'ютер зі стандартним устаткуванням без використання дорогих конференц-залів так як віртуальний клас (офіс, конференц-зал) завжди доступні в будь-якому місці.

Система дає змогу легко спілкуватися з кількома студентами, (колегами, клієнтами або партнерами) одночасно. Віртуальний клас можна використовувати для освітніх цілей і для навчання своїх співробітників, он-

лайн семінари (так звані вебінари) або зустрічі з клієнтами. Шляхи та можливості використання набагато ширші.

Цю систему може бути використана у фінансових установах, страхових компаніях, в освітніх установах для дистанційного навчання, для промисловості, туризму а також для державного сектору.

Дана система легко вбудовується в будь-яке середовище, оскільки вона розроблена мовою PHP та іншими сучасними системами програмування.

Проаналізувавши системи ONIF та Skype можна виділити такі переваги системи ONIF: по-перше слід зазначити, що ONIF є не тільки десктопна але і веб реалізована система, що дозволяє отримати доступ до контактів і решти інформації в будь-якому місці. Програма ONIF на відміну від Skype дозволяє демонструвати та коментувати, з можливістю командної роботи, в режимі он-лайн відео фільми, веб-сторінки, презентації та файли форматів MS Word, Excel та інших. Крім того, слід зазначити, що система Skype в якості засобу для створення відео лекцій володіє досить обмеженими можливостями. Так відео конференція з групою учасників на даний момент доступна тільки у вигляді бета-версії, обмеженою у використанні 28 днями (після чого послуга стає платною), максимальна кількість учасників – 10, чого явно замало для повноцінної відео лекції. Крім того система Skype насамперед призначена для відео конференції, а не лекцій, тобто зв'язок є насамперед двостороннім, в той час як система ONIF дозволяє створювати односторонні потокові передачі (аналогічно з популярним сервісом youtube.com). На відміну від системи Skype, сервіси ONIF орієнтовані на групову роботу з ресурсами лекції (див. рис. 1), з убудованою підтримкою документів форматів MS Word та Excel. Порівняльна характеристика систем Skype та ONIF наведена в табл. 1. Слід зазначити, що на даний момент система ONIF переважно використовується для організації роботи служб технічної підтримки, операторів різного типу сервісів (наприклад туристичного) тощо. Однак завдяки її модульності та реалізації мовою PHP, цю систему можна інтегрувати з багатьма веб-сервісами, наприклад із системою moodle, з метою використання для організації технологій дистанційного он-лайн навчання.

Таблиця 1.

Порівняльна характеристика засобів створення відео-лекцій.

Функціональна можливість	ONIF	Skype
Можливість інтеграції у веб-сервіси	висока	середня
Можливість створення відеолекцій	повноцінна	обмежена (до 10 учасників)

Можливість групової роботи	повноцінна	обмежена (демонстрація екрану)
Можливість обміну документами	+	+
Необхідність наявності облікового запису	-, +	+
Можливість групового перегляду та коментування відео	+	-
Можливість як загального спілкування чаті, так і окремо з кожним користувачем	+	+
Можливість графічного опрацювання демонстрованого файлу в он-лайн режимі	+	-

Висновки. В роботі проведено аналіз та порівняння засобів для наповнення важливої складової інформаційного поля електронної дисципліни – відео-лекцій. Показано переваги комунікаційної он-лайн системи ONIF над популярним засобом спілкування Skype. Зокрема система ONIF крім можливостей текстового спілкування (чату) та обміну файлами, на відміну від системи Skype дозволяє спільно працювати над документами підтримуваних форматів, створювати повноцінні потокові он-лайн лекції, не вимагає спеціалізованого облікового запису користувача та надає засоби для спільного он-лайн редагування документів. Ці особливості дозволяють ефективно використати систему ONIF для створення ресурсу типу "відео-лекція" чи інших ресурсів для спільної роботи в системі moodle Віртуального навчального середовища Львівської політехніки.

Література

1. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник / Дичківська І. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Сєдов А.О. Стан та перспективи розвитку інноваційних освітніх технологій в Україні // Information Technologies in Education, Issue 1, 2009 [Електронний ресурс], режим доступу : <http://ite.ksu.ks.ua/?q=en/node/166>
3. Про Національну доктрину розвитку освіти / Указ президента України № 347/2002 від 17 квітня 2002 р. [Електронний ресурс], режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/151.html>
4. Про Державну національну програму "Освіта" ("Україна XXI століття") / Постанова кабінету міністрів України № 896 від 3 листопада 1993 р. [Електронний ресурс], режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=896-93-%EF>

5. Чайківський Т. Формування інформаційного поля у електронних дисциплінах Віртуального навчального середовища Львівської політехніки // Матеріали науково-практичної конференції "Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі", Львів, Україна, 2010, с. 15–18.
6. Skype.com / [Електронний ресурс], режим доступу : <http://www.skype.com>
7. Комунікаційна он-лайн система ONIF / [Електронний ресурс], режим доступу : www.onif.cz

УДК 378.046.4

Тарас Чайківський

завідувач лабораторії інноваційних навчальних технологій, доцент
Національний університет “Львівська політехніка”

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ВБУДОВАНОГО HTML РЕДАКТОРА MOODLE В РІЗНИХ БРАУЗЕРАХ

© Тарас Чайківський, 2010

Розглянуто методику використання HTML редактора Moodle 1.9.6+ та його основних функцій в Internet Explorer, Mozilla FireFox, Opera, Google Chrome, Apple Safari.

Ключові слова: Moodle, браузер, html

Using special functions of Moodle HTML editor version 1.9.6+ in different browsers: Internet Explorer, Mozilla FireFox, Opera, Google Chrome, Apple Safari.

Keywords: Moodle, browser, html

Розвиток Віртуального навчального середовища Львівської політехніки, що створений на основі відкритої системи Moodle версії 1.9.6+, викликав ряд запитань користувачів щодо використання всіх описаних можливостей [1].

Тому повстала необхідність зробити критичний аналіз найбільш поширених браузерів під операційною системою Microsoft Windows. Інші операційні системи в даний огляд не ввійшли, але отримані результати можна поширити на них теж.

Операційна система *Microsoft Windows XP Pro SP3* рос.